

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde).

Hvis nogle skal forlade salen, bedes de gøre det i stilhed, så vi kan høre, hvad der foregår heroppe.

*Begrundelse***Rahbæk Møller (SF):**

Fra alle sider lyder der nu advarsler om, at de videregående uddannelsers kvalitet er truet. Og det kræver ikke megen kontakt til området at vide, at advarslerne er berettigede. Specielt frygter mange af lærestalterne, at de bliver nødt til at optage mange flere studerende med uændrede eller direkte faldende bevil-linger.

Fra SF's side ønsker vi at skaffe uddannelsespladser til alle kvalificerede unge. Men det hjælper naturligvis ikke noget, hvis det kun er discountuddannelser, vi kan tilbyde. Derfor har vi ønsket denne debat om, hvordan vi sikrer kvaliteten af de videregående uddannelser.

*Besvarelse***Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):**

Siden regeringsskiftet i 1982 har skiftende regeringer søgt at trimme den offentlige sektor, så samfundshusholdningen kunne bære den og ressourceforbruget blev gjort til genstand for mere omtanke.

Vi har gennem alle finansårene søgt at dæmpe de offentlige udgifter, og undervisningssekto- ren har naturligvis også skullet bidrage til denne slankekur. Normalt går man på slanke- kur for at blive sundere. Naturligvis kan man også komme til at slanke sig for meget, men sandheden er, at slankekuren på visse punkter har gjort undervisningssektoren godt.

Det er min overbevisning, at vi gennem op- bremsning i væksten af de offentlige udgifter har startet en omstillings- og prioriteringspro- ces, som under alle omstændigheder er nød- vendig. Vi får i dag mere ud af hver enkelt ud- dannelseskroner, dvs. en relativt højere kvalitet i f.eks. de videregående uddannelser, end vi gjorde i begyndelsen af 1980'erne.

De videregående uddannelser har båret de- res del af byrden gennem de senere år. Der er opnået produktivtetsbesparelser af betydeligt omfang, og samtidig er gennemførelsesprocen- terne ved en lang række uddannelser gået

stærkt i vejret, også på grund af den SU-re- form, der er gennemført.

Uden denne indsats ville det ikke have været muligt at øge antallet af optagelsespladser fra ca. 20.000 i 1982 til næsten 40.000 i 1991. Jeg ved godt, at der også er kommet nye uddannel- ser med i den koordinerede tilmelding, men der er under alle omstændigheder tale om en overordentlig kraftig stigning i antallet af plad- ser.

Vi har i dag en langt højere grad af forståelse for, at offentlige ydelser koster penge. Det er blevet vigtigere at være nøjeregnende med, hvordan vi bruger skattekrone, og konkur- rence mellem de forskellige offentlige ydelser er blevet tydeligere og mere mærkbar.

Denne politik har regeringen kørt konse- kvent igennem siden 1982 ud fra den overbe- visning, at der ikke nødvendigvis består en sammenhæng mellem en forøgelse af bevilling- erne og et dertil hørende kvalitetsløft. En lang række kvalitative forbedringer kan gennemfø- res uden ekstra penge. Lad mig give et helt friskt eksempel:

Jeg modtog her i januar 1992 en evaluering af faget fysik ved de højere uddannelsesinsti- tutioner. Den var foretaget af et internationalt sammensat forskerpanel. Et af undersøgelsens resultater er, at der ved fysik ved Københavns Universitet, som jo bl.a. tæller Niels Bohr In- stitutet, er ansat 100 videnskabelige medarbej- dere. Disse 100 medarbejdere uddanner i gen- nemsnit 23 kandidater og 9 Ph.D.'ere om året; det vil sige, at der er 3 videnskabelige medar- bejdere pr. færdiguddannet. Det er ikke særlig imponerende, hvis jeg må sige det på den må- de. Det siges samtidig i rapportens forord, at f.eks. Niels Bohr Institutet på trods af særbud- getteringen har svært ved at fastholde sin inter- nationale position.

Min påstand er, at vi hverken får øget kandi- dat- og Ph.D.-produktion eller øget kvalitet ved blot at hælde flere penge i fysik ved Kø- benhavns Universitet. Kun ved at ændre med- arbejderens holdning til anvendelsen af de res- sourcer, der bliver tildelt, findes en farbar vej, og jeg tænker naturligvis ikke mindst på ledel- sen. Eksemplet viser, at vore kvalitetssanser må skærpes. En debat om kvaliteten i de vide- regående uddannelser må gå langt videre end blot til at diskutere, hvor mange penge vi skal bruge. Også af denne grund hilser jeg fore- spørgselsdebatten velkommen.